

- kunsten at skære

smukke f-huller

Efter en historie af violinbygger William Castle, England

En af de vigtigste funktioner i definitionen af den visuelle karakter af et instrument er placeringen og formen af f-hullerne.

I modsætning til mange andre processer, der foregår under bygning af et instrument, hvor værktøjerne selv styrer mængden af træ, der bliver fjernet, bliver det meste af f-hullerne skåret på fri hånd med en kniv.

Deres endelige flow afhænger derfor i høj grad af violinbyggerens evne til at styre kniven, da den skærer gennem både de hårde og bløde årer i dækket.

Der er forskellige måder at markere f-hullerne på, men uanset om øjnene skæres først, eller hele f-hullet tegnes på dækket,

bruger man en skabelon til at markere i hvert fald den centrale del af f-hullet.

William Castle skriver, at han bruger en gennemsigtig plastskabelon til det centrale forløb mellem hullerne.

Hvis man ser godt efter på billedet, kan

man se, at der på skabelonen er en "stiver", der blot skal hindre skabelonen i at knække.

Skabelonen er tilpasset sådan, at man får tegnet en linje, der ligger ganske lidt uden for det færdige f-hul, og er derfor synlig under hele skæreprocessen.

Violinbyggeren begynder med at skære f-hul-lets øjne.

Han foretrækker at bruge en hulskærer, der kan skære et rundt hul hurtigt og præcist.

Først markeres midten af hullet med en blyant.

Af og til ligger dette punkt lige på en åre, så blyanten smutter ud i det blødere træ. Det bekymrer Castle sig nu ikke om, da placeringen af f-hullerne på selv de bedste gamle instrumenter ikke er nøjagtig, og måske er blyanten også smuttet for de gamle bygmestre.

Derpå laver han et "pilot hul" med en håndboremaskine. Boret holdes vinkelret på dækkets overflade, medmindre der er tale om at kopierer noget i retning af en model efter Jacobus Stainer (Absam). I det tilfælde skal hullerne skæres vinkelret på det tænkte plan, som sargens øverste kanter danner.

Da boret har tendens til at løfte træfibrene og splintre træet omkring det færdige hul, er det klogt at dreje boret baglæns den første millimeter. Pilot hullet skal have den rigtige størrelse for at lave